

Resultat frå prosjektet Bjøllekua - Suldal

Margit Reiersen, Landbruksavdelinga

Fylkesmannen i Rogaland

Uroa for mjølkeproduksjon

- 74% har bås fjøs*
- Mjølkekvote 2019: 5,3 millioner liter
  - 17,2% nedgang i kvoter sidan 2008

Lausdriftskrav i 2034

*Kukontrollen 2018

1134 Suldal

Statistikk (SSB), 2017:

Tal innbyggjarar	3 853
Totalt areal, km ²	1 583
Jordbruksareal i drift, km ²	33
Produktivt skogareal, km ²	286
Avvirking, m ³	9 384
Tal landbrukseigedomar	485
Tal jordbruksføretak	205
Tal sysselsette i primærnæring ¹⁾	208

1) Jordbruk, skogbruk og fiskeri

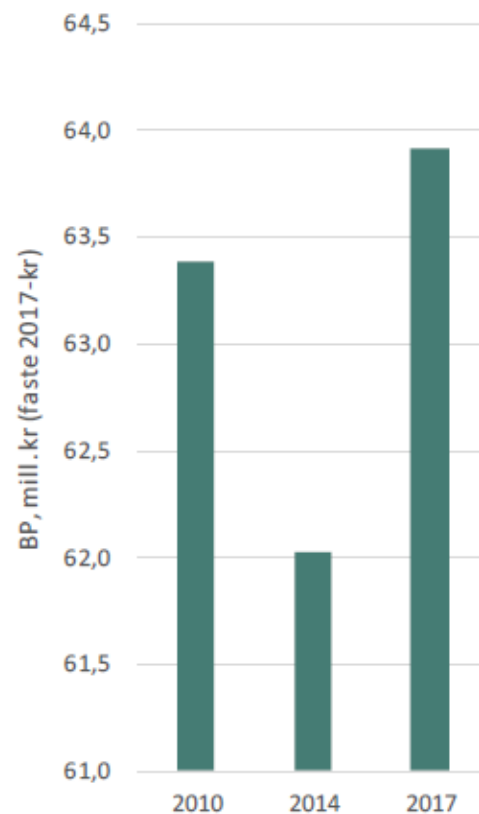
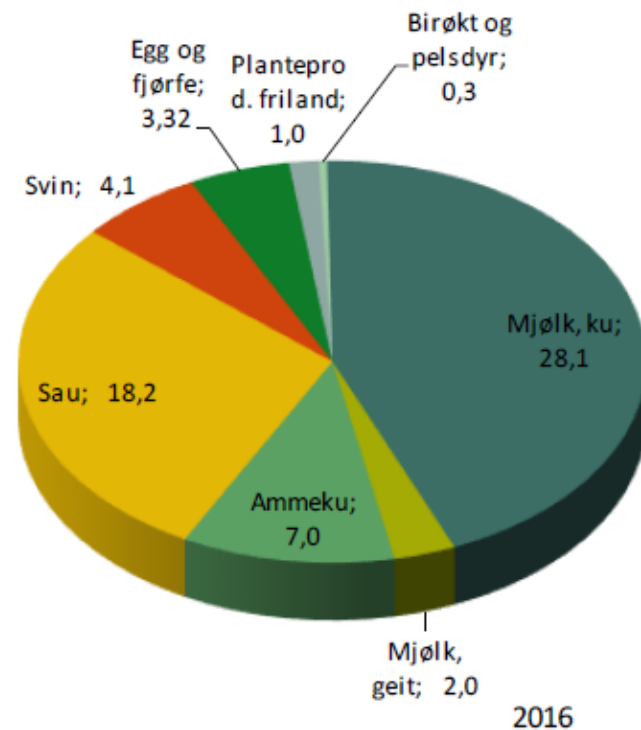
Utrekningar, 2017, verdiskaping som bruttoprodukt og sysselsetting

Bruttoprodukt jordbruk, mill. kr ²⁾	63,9
Bruttoprodukt skogbruk, mill. kr	19,3
Sum bruttoprodukt primærledd, mill. kr ³⁾	101,3
Bruttoprodukt landbruksbasert industri, mill. kr	5,1
Årsverk à 1 845 timar, jordbruk	166,1
Sysselsette personar i landbruksbasert industri ⁴⁾	7

2) Inkl. pelsdyr

3) inkl. tilleggsnæring

4) avhengig av landbruk i kom.

Verdiskaping jordbruk, bruttoprodukt, mill. kr

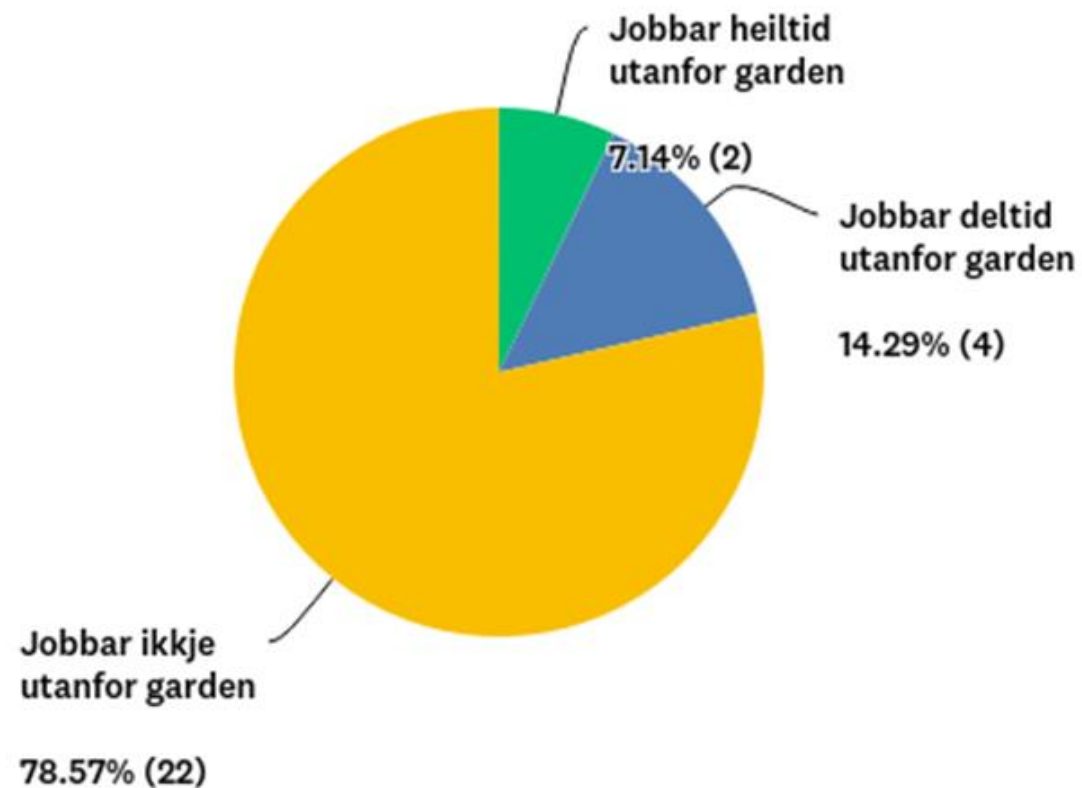

Bakgrunnsopplysningar

- **77%** av mjølkebøndene i kommunen har svart på spørjeundersøkinga
- 11% kvinner og 89% menn
- 36% lausdriftsfjøs og **64% båsfjøs**
- Snittalder: 51 år
- 26 år som bonde

- Gjennomsnittskvoten er 150 000 L
  - Lausdrift   225 500 L
  - Båsfjøs   106 200 L

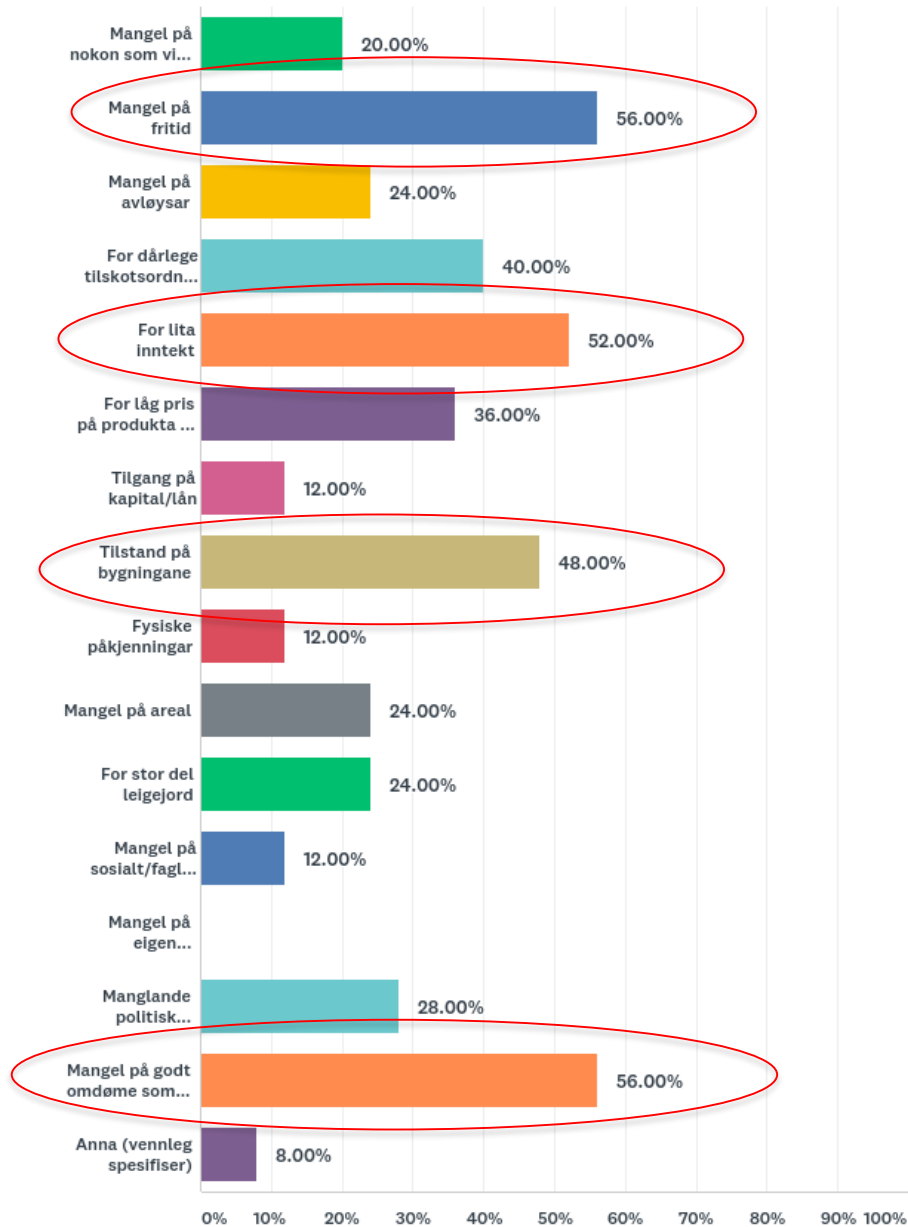
Dei fleste jobbar berre på garden

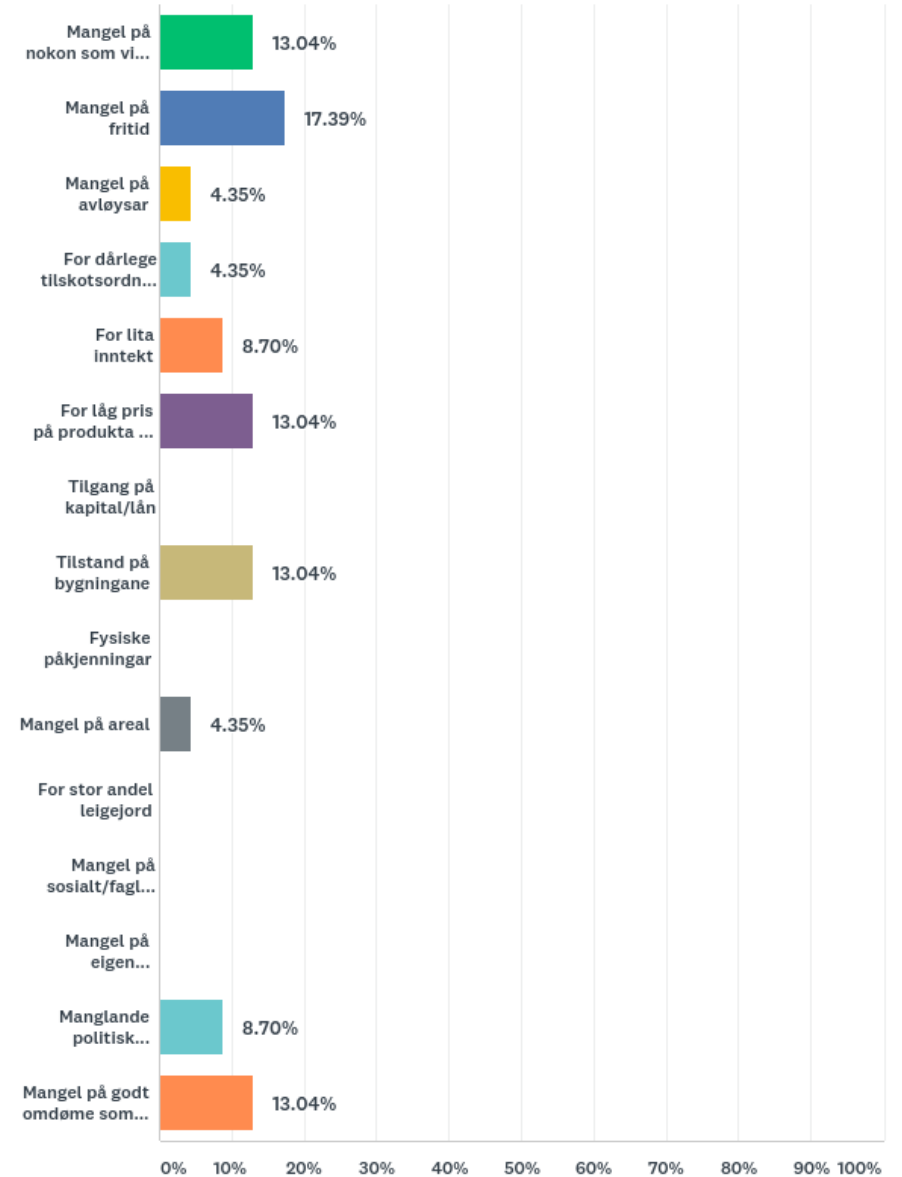
Fylkesmannen i Rogaland

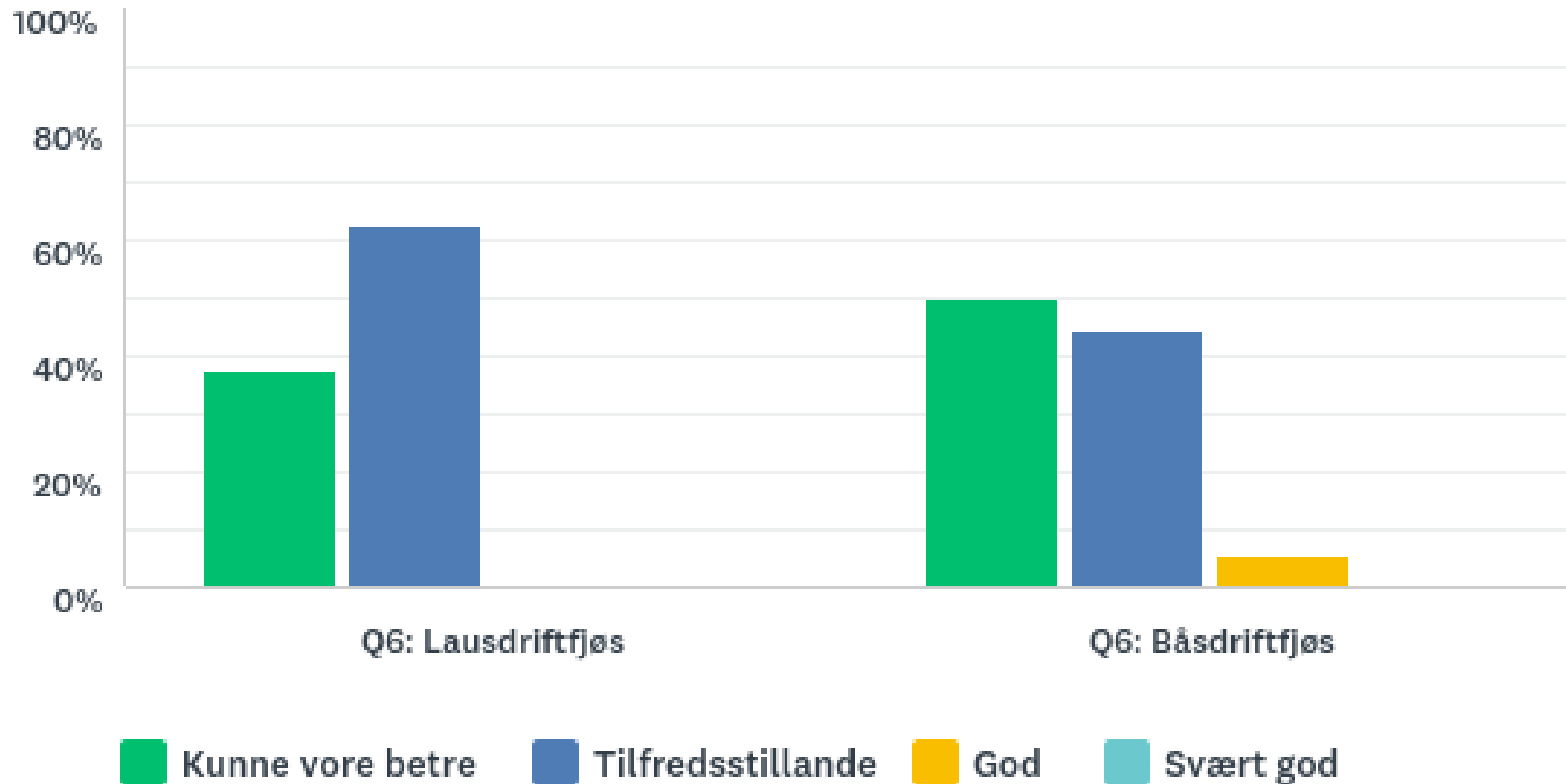
Q11 Kva er dei største utfordringane for drifta på din gard dei neste 15 åra? Inkluder alle produksjonane. Merk dei 5 viktigaste.

Q12 Vel den største/viktigaste utfordringa

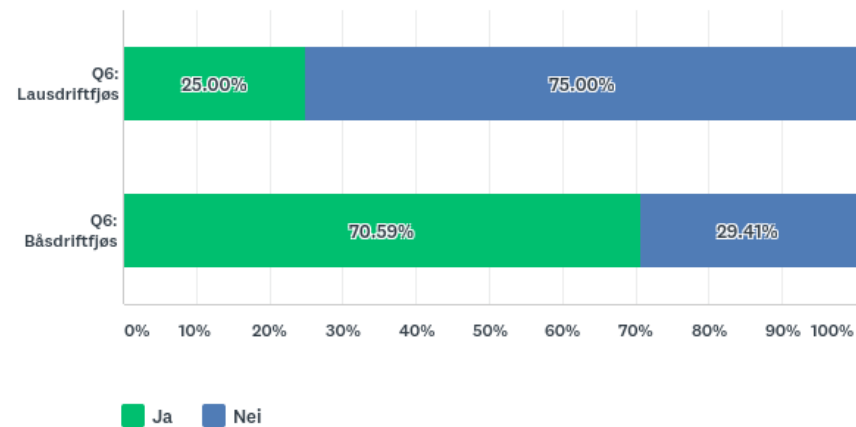
Q15 Karakteriserer di inntekt innan mjølkeproduksjon i dag

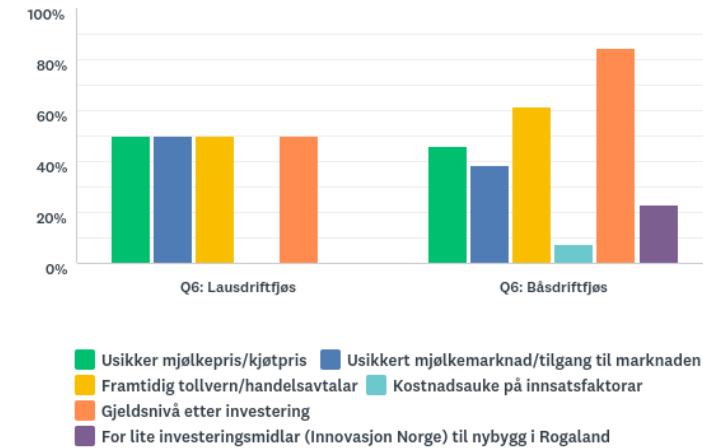
Økonomi

Hindrar omstende knytt til økonomi deg frå å utvikle mjølkeprodukt

Økonomiske omstende hindrar mange bønder med båsfjøs å utvikle mjølkeproduksjonen på garden sin.

Q17 Viss ja, kva forhold? (mogleg å velje fleire)

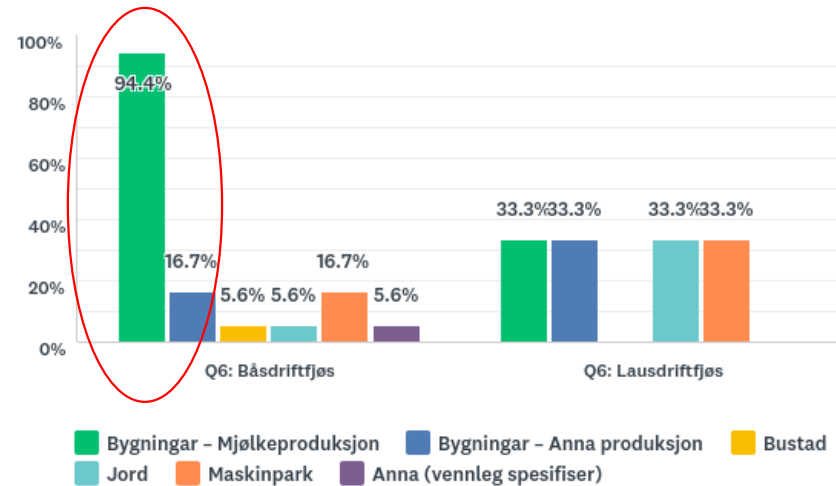

- Gjeldsnivå etter investering
- Framtidig tollvern/handelsavtalar

Q14 Kor ligg fornyingsbehovet/investeringsbehovet? (mogleg å velje fleire)

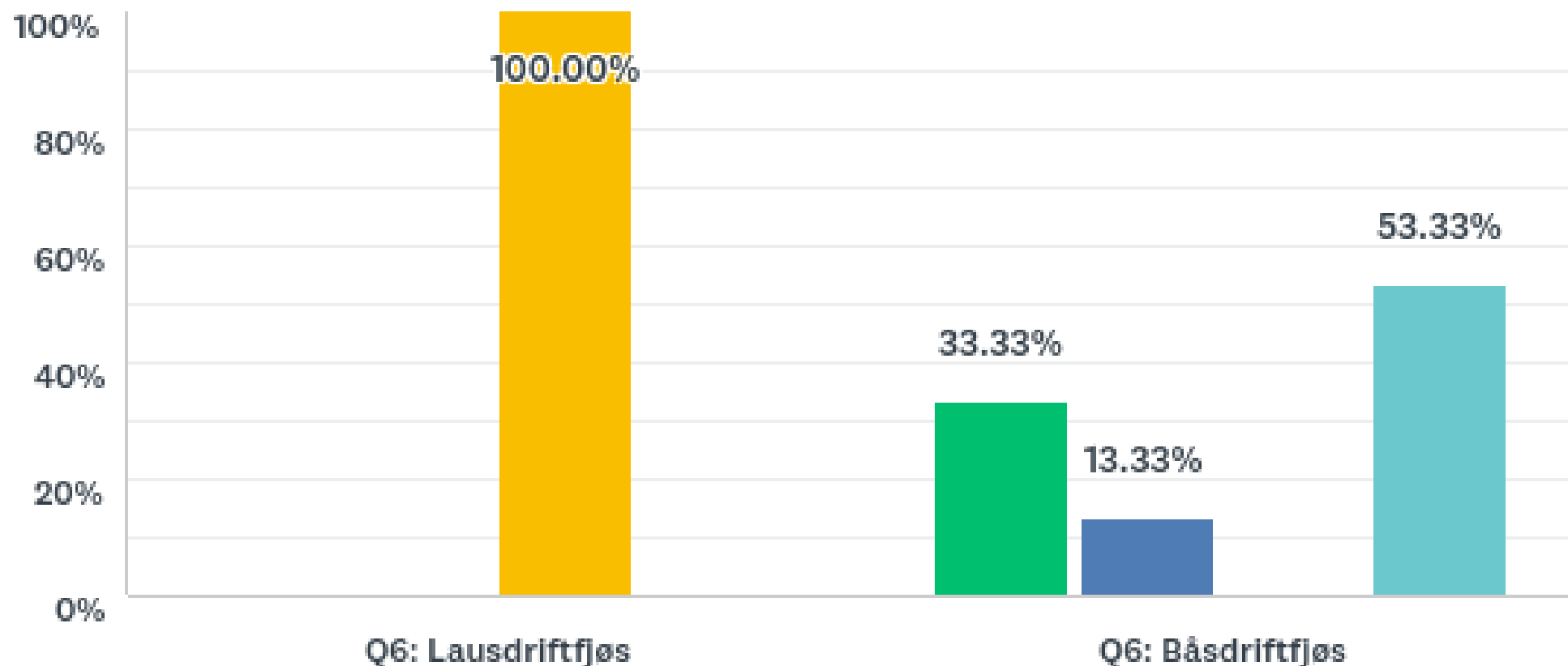
Fornyingsbehovet

På en skala frå 1 (ingen fornyingsbehov) til 5 (svært stort fornyingsbehov) har dei svart:

Lausdrift: 1,9

Bås: 3,6

Q23 Korleis vil du takle eller møte lausdriftskravet i 2034?

- Bygge om/nytt over fleire år og i fleire byggetrinn
- Bygge om alt i ein omgang
- Har allereie lausdrift i dag
- Ikkje i det heile, planlegg å avvikle

Kven er dei som planlegg å avvikla drifta?

Alder i snitt: 56 år

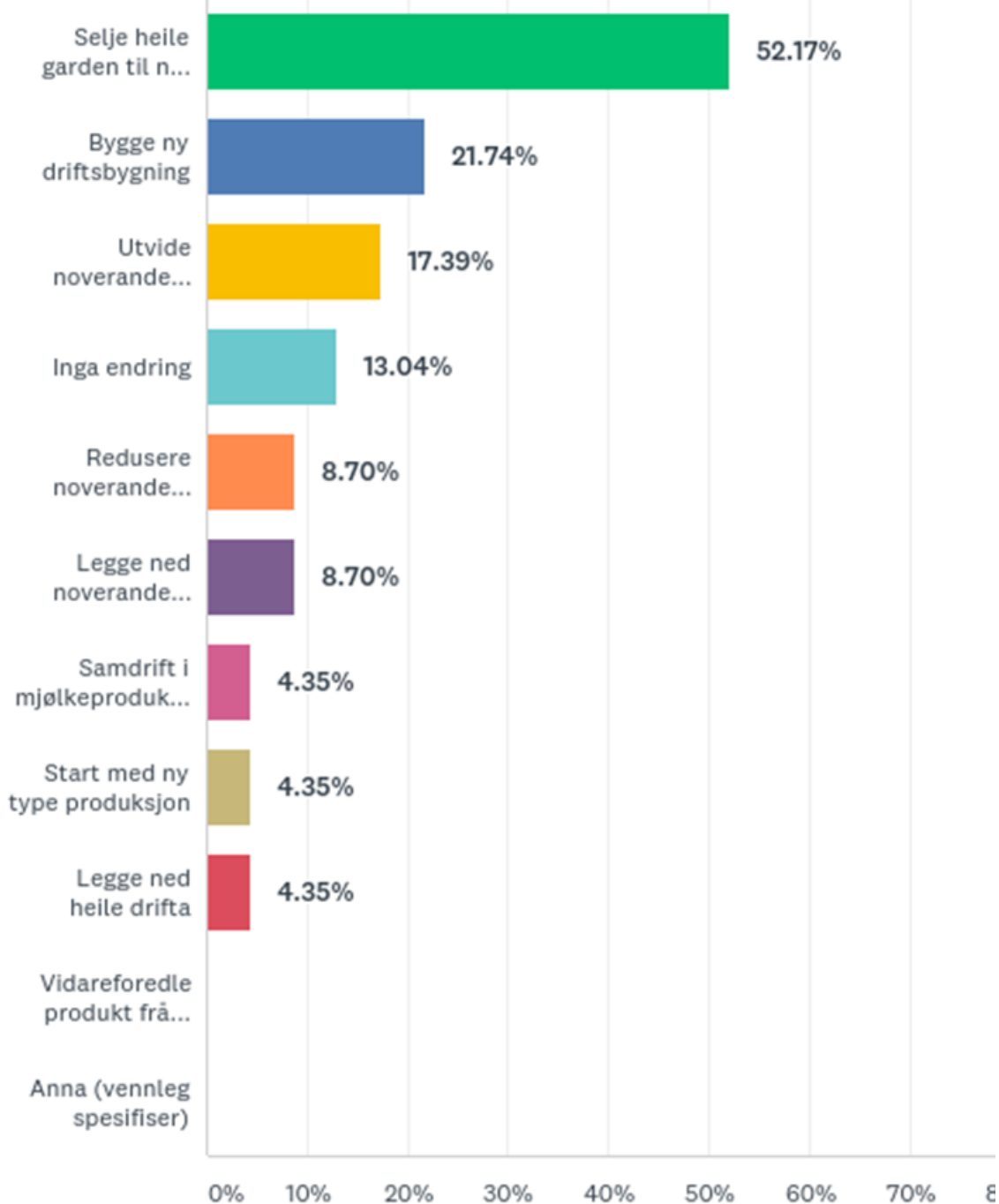
Mjølkekvote i snitt: 95 000 L

Har andre produksjonar på garden (småfe, skog, annet , svin)

Framtida:

62,5% ønskjer å selje garden innan 15 år

25% ønskjer å legge ned mjølkeproduksjonen og starte opp med noko anna

Bøndene sine planar for garden dei neste 15 åra

«Selje heile garden til nye brukearar» er det fleire som har svart både blant lausdrift- og båsfjøs bønder

Over halvparten av alle mjølkebruk skal gjennomgå eit eigarskifte i løpet av dei neste 15 åra!

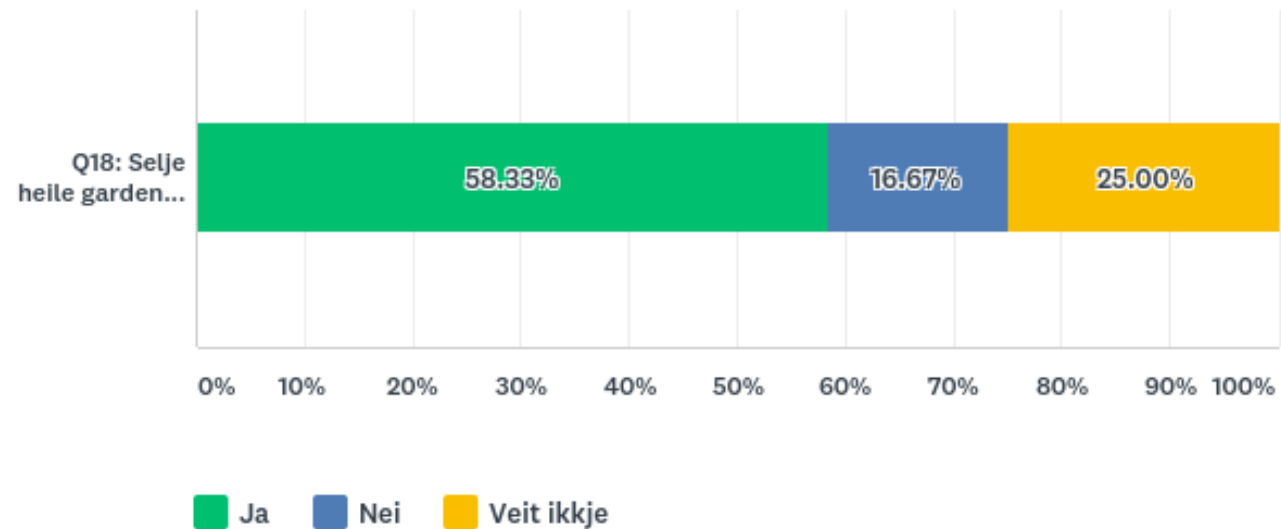
(Her kunne bøndene krysse av for fleire alternativ)

Selje heile garden til nye drivarar

- Alder: 57 år
- År som bonde: 34 år
- Mjølkekvote: 104 000L

Q31 Har du nokon som vil ta over drifta etter deg?

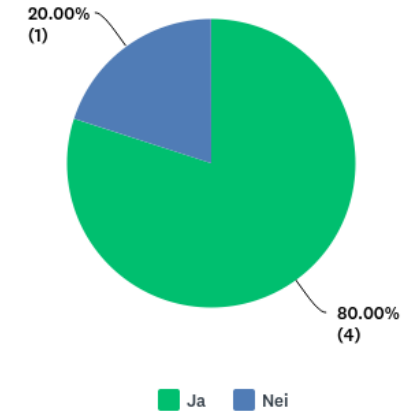

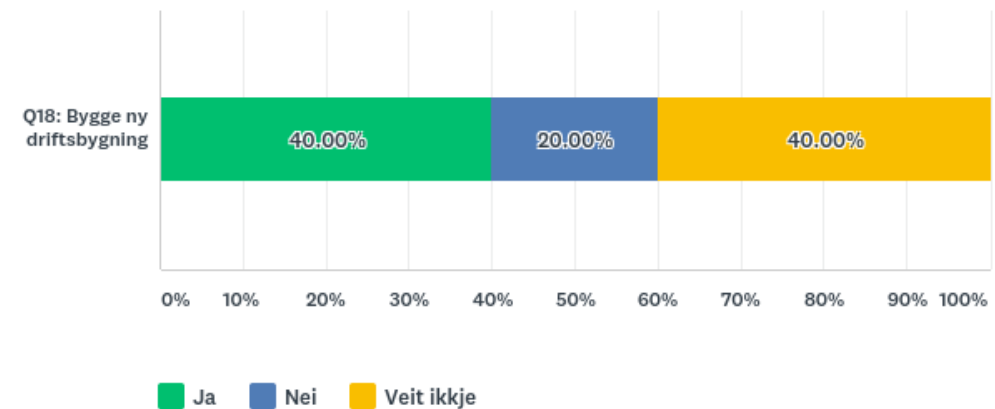
Bygge ny driftsbygning

- Alder: 45 år
  - År som bonde: 20 år
  - Mjølkekvote: 115 000 L
-
- Fleirtalet kjenner nokon som har investert i nybygg
  - Av dei med bås fjøs seier heile 75% at eit nybygg vil vere motiverande som bonde

Q19 Er du avhengig av å leige/kjøpe meir jord for å realisere planar du ønsker å gjennomføre?

Q31 Har du nokon som vil ta over drifta etter deg?

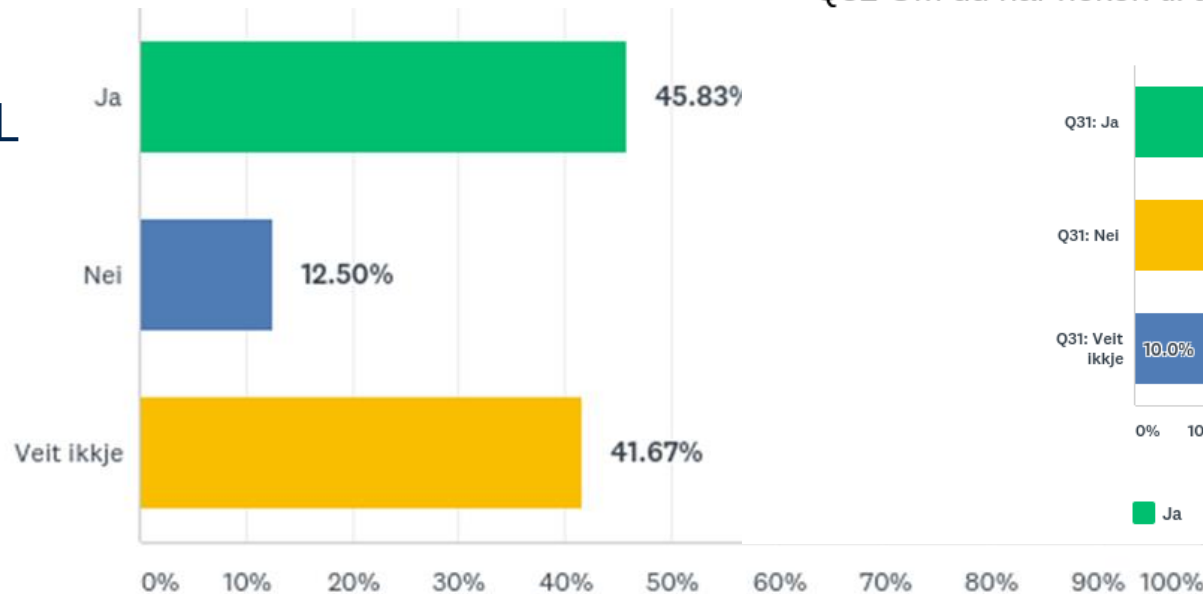

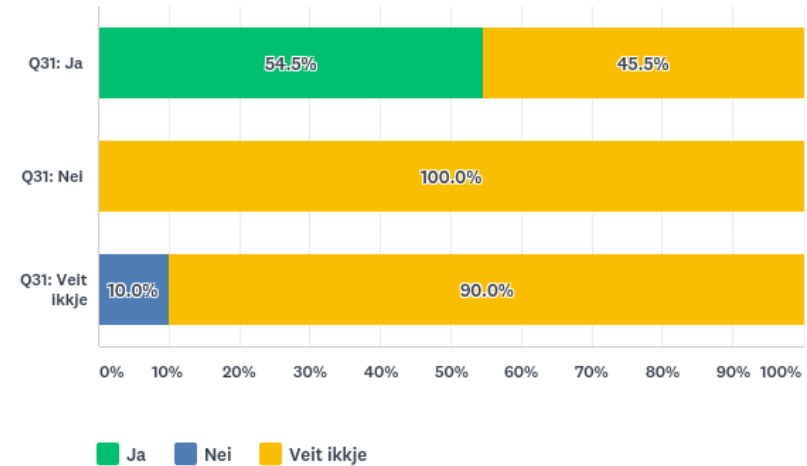

Har du nokon til å overta drifta etter deg?

- **Ja:**
- Alder: 52 år
- Mjølkk: 117 000L
- **Nei:**
- Alder: 57 år
- Mjølkk: 78 000L
- **Vet ikke:**
- Alder: 48 år
- Mjølkk: 159 000L

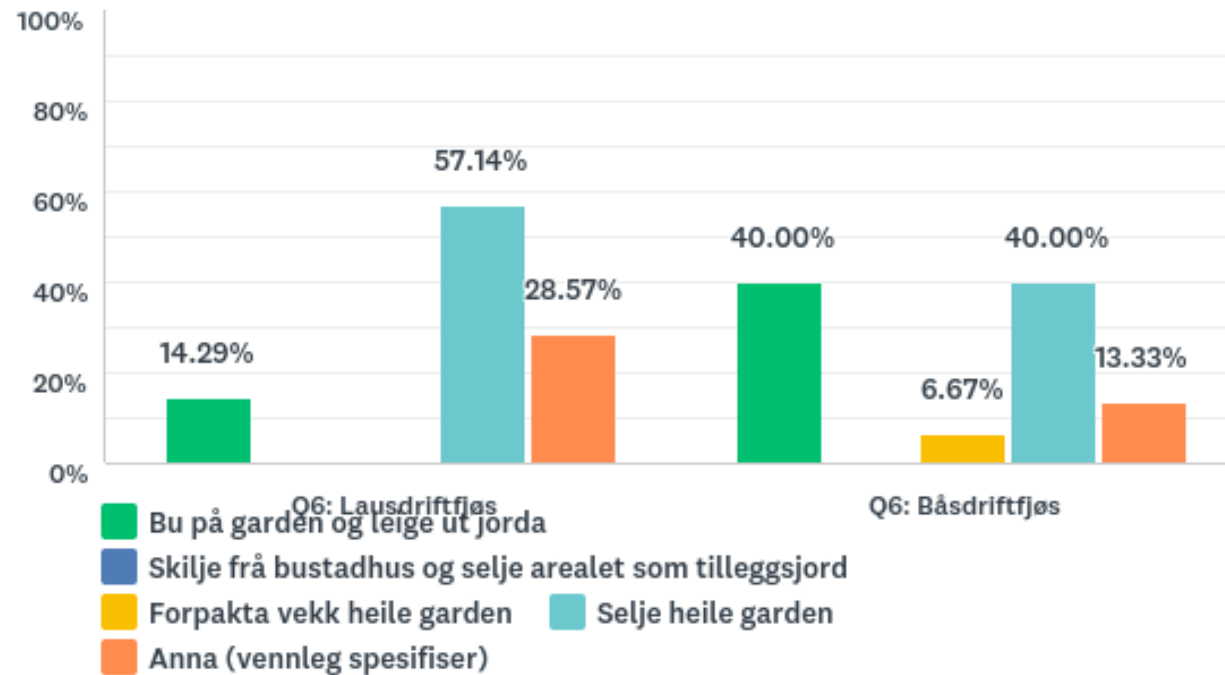

Q32 Om du har nokon til å ta over etter deg, vil dei då fortsette med mjølkeproduksjon?

Q33 Kva vil du gjere dersom drifta på garden din blir lagt ned? Dette gjeld garden og ikkje kvoten.

Takk for meg

Margit Reiersen

Førstekonsulent, Landbruksavdelinga
marei@fylkesmannen.no
51568812

Fylkesmannen i Rogaland

Facebook facebook.com/fylkesmannenrogaland/
Nettside fylkesmannen.no/ro

